



23. AARG. N^o 15

REDIGERET AF C. M. CHRISTENSEN

2. AUGUST 1923

VORE SIGNALER

Som bekendt vedtog Sikkerhedskommissionen i sin Tid, at der paa Hovedbaner foran alle Indkørselssignaler skulde anbringes fremskudte Signaler.

Denne Foranstaltning er jo gennem mange Aar ønsket af Lokomotivføreren, baade fordi det har sin Betydning i Sikkerhedshenseende, som fordi deres Anbringelse betyder en mere præcis Toggang, og endvidere er af økonomisk Betydning for Statsbanerne.

I det sidste Aars Tid er der paa Sjælland gjort Forsøg med fremskudte Signaler uden Arme, men med betydeligt stærkere Lys. Et saadant fremskudt Signal har først været opstillet paa Prøve nord for Skodsborg. Dette har nu i nogen Tid været opstillet øst for Glostrup, endvidere er et lignende Signal opstillet vest for Taastrup. Øst for Vigerslev er ogsaa paa Prøve opstillet tre fremskudte Signaler af en anden Type.

De først nævnte af de heromhandlede Signaler er leverede af det svenske Firma »Agas« medens det sidstnævnte er fremstillet af et dansk Firma og forsynet med elektrisk Lys.

Det er Hensigten med disse Signaler, at det stærke Lys om Dagen skal erstatte den manglende Arm.

Naar man ved de danske Statsbaner er skredet til disse Forsøg, skyldes det

for det første, at det vil være af økonomisk Betydning for Statsbanerne, fordi de mekaniske Træk spares, for det andet, at man ved en engelsk Bane er gaaet fuldstændig over til Lyssignaler, og at det der menes, at disse virke paa tilfredsstillende Maade.

Af Statsbanerne er der indhentet Erklæring fra Lokomotivførerne angaaende disse Signalers Anvendelighed. Hvorledes Lokomotivføreren ser herpaa, skal vi ikke for Tiden komme nærmere ind, det vil formentlig til sin Tid blive oplyst.

Imidlertid er der næppe Tvivl om, at Lokomotivførerne er glade for den gode Belysning i disse Signaler, og at de kunde ønske Belysningen af de aln. fremskudte Signaler forstærket paa samme Maade og dog bibeholde Armen.

Vi ved meget godt, at der kan siges mange gode Ting om de armløse fremskudte Signaler, baade at de i Regn- og Graavejr ses tydeligt, og at de ikke mindst i Mørke kan ses paa meget lang Afstand, ikke desto mindre mangler de en Ting og det er Armen. Det er muligt, at Lokomotivførerne paa dette Punkt er noget konservative, fordi de ikke straks er villige til at give Afkald paa Vingen, men denne byder ogsaa visse Fordele, fordi det føles som noget mere betryggende ogsaa at kunde se Armen, saavel forinden Signalet naas, som efter at det er passeret.

Imidlertid skal vi ikke for nærværende komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal, men vi vil gerne paa Forhaand sige, at de fremskudte Signaler ved Vigerslev er daarligt stillet ved Bedømmelsen, fordi der staar tre Signaler ved Siden af hinanden. Lyset fra disse falder under visse Forhold meget stærkt sammen, blænder ofte Lokomotivføreren, saa at selve Gennemkørsels-signalet bliver vanskeligt at se, hvorfor Bedømmelsen af disse fremskudte Signaler eventuelt vil falde uheldigere ud end for det ved Glostrup eller Taastrup anbragte.

Vi kunde derfor tænke os, at man forogsøvis opstillede et saadant Signal øst for Taastrup eller Hedehusene, hvorved man vilde opnaa, at Lokomotivførerne fik Lejlighed til at bedømme dette fremskudte Signal under tilsvarende Forhold som ved Glostrup og vest for Taastrup.

Fabriken der laver de ved Vigerslev anbragte Signaler, der er af dansk Fabrikat, ligger ikke paa den lade Side, idet den til Lokomotivførerne uddeler følgende Opraab:

Læg Mærke til de tre nye Blinklys Forsignaler, der er opstillede ved *Vigerslev*, fordi de i væsentlig Grad adskiller sig fra andre Blinklys.

- 1) De er de første Blinksignaler af *dansk Konstruktion og Arbejde*, der er benyttet her i Landet.
- 2) De er elektriske, — og er derfor under stadig direkte Opsyn i Blokposten, i Takt med Signallampen blinker nemlig en Kontrol-lampe i Posten.
- 3) De grønne Blinklys er meget kraftige om Dagen, og kan i klart Solskin ses paa en betydelig større Afstand end de udenlandske Blinklys (over 7—800 Meter), medens de brandgule selvfølgelig kan ses endnu længere.
- 4) *Læg Mærke til de lange, rolige Blink*, $\frac{1}{2}$ Sek. Lys $\frac{1}{2}$ Sek. Mørke osv., der virker langt mere beroligende for Øjet end skarpe og kortvarige udenlandske Blinklys, særligt ved grønt Lys.
- 5) I taaget Vejr og i Snefog ses Signalerne langt lettere end Vingesignaler, idet Lyskeglen i taaget Vejr er meget stor, og farvet Lys, koncentreret gennem Linser, slaar godt gennem Taage, og i Snefog ses Blink-

variationerne tydeligt, selv gennem Iskry-staller paa en tiliset Rude.

- 6) Naar De passerer Signalerne om Natten, læg da særligt Mærke til, at Lyset er svækket og ikke blænder, idet det selvfølgelig ikke kan gaa an at ødelægge Lokomotivførers Øjne, ved at lade det blæpende Dagslyssignal blinke ogsaa om Natten. *Ved et Tryk paa en Knap inde i Posten sættes Lysstyrken ned ved Mørkets Frembrud*, og man har da et fortrinligt Natsignal med stor Synsvidde, og paa samme Tid reduceres Elektricitetsforbruget til $\frac{1}{6}$ af Forbruget ved fast Lys.

De danske Blinklyssignaler kendetegnes ved:
lange, rolige Blink,
kængste Synsvidde ved Dag og Nat,
blænder ikke om Natten,
billigere i Drift og Anskaffelse,
Driftssikkerheden større end ved udenlandske Blinklys.

Det er et smart Firma, der er gaaet i Gang med denne Fabrikation. Vi vil dog henstille til Lokomotivførerne ikke at lade sig paavirke af Reklamen, men udelukkende lade saglige Hensyn være afgørende. Af denne Grund bør opstilles et enkelt Signal som foran nævnt.

SOMMERBETRAGTNINGER

Vilde man nedskrive forskellige Arbejderorganisationers Historie, deres Tilblivelse og videre Virksomhed, vilde det sikkert vise sig, at ved Siden af Lønvilkaarene vilde de respektive Organisationers Opgaver og Virkefelt, Arbejdsvilkaa-rene vedrørende, komme til at indtage adskillige Blade i Historiebogen. — Ogsaa saaledes indenfor D. L. F. —

Dens Ledelse har i den seneste Tid kunnet faa Lejlighed til at skrive adskillige Blade i Historiebogen om Kampen for Medlemmernes Arbejdsvilkaar, og Kampen fortsættes ufortrødent og ustandseligt; og for Tiden hvorfor?

Uden at komme ind paa nogen viden-skabelig Filosoferen over dette hvorfor, føler jeg Trang og Anledning til, maaske nok i nogen Grad indirekte at komme ind paa Besvarelsen af dette hvorfor.

For at blive ved »Sommerbetragtningerne« kan man jo passende begynde med Junikøreplanen og de dermed forbundne Kørselsfordelinger. Om disse høres ihvert Fald her i Aarhus næppe eet anerkende eller tilfreds Ord fra Personalets Side; nej, derimod mismodige og haarde Ord. Og slet ikke uden Grund. De sidste Kørselsfordelinger har bragt Personalet bitre Skuffelser, idet Tjenestetidsreglerne af Administrationen er fortolket og praktiseret paa en inhuman Maade. Saa-vel Tjenestens Tilrettelægning som Fridagsspørgsmaalet giver Anledning til berettiget Klage. Om de Ture, der for Tiden køres fra Aarhus H og flere andre Depoter i 2. Distrikt kan man uden Overdrivelse sige, at de er for haarde for Personalet, idet der er for megen Tjeneste og Fraværelse fra Hjemmet og for lidt Hvile. Dette være sagt uden noget som helst Hensyn til, om Tjenestetidsreglerne tillader en maanedlig Tjenestemax. paa 208 Timer eller 250 Timer. Mennesket er jo nu engang, beklageligt nok, ikke en Maskine, som af Administrationen kan indstilles efter en bestemt Skala til at udføre et vist Arbejde i Løbet af en Maaned. Med det samme maa anføres, at den nuværende Tjenestetidsberegningsmaade er i høj Grad uretfærdig overfor Personalet og rummer for megen Vilkaarlighed. — Man spørger, har Lokomotivmanden ikke moralsk set Krav paa en ugentlig Fridag, eller hører han til Banernes Stedbørn? Hvorfor bydes Lokomotivmanden en Fridag, som begynder ved Midnatstid og ofte efter en lang og stræng Arbejdsdag, medens til Eks. Værkstedsarbejderen holder Fridag hver Søn- og Helligdag i Aaret, og hvis Fridag begynder Lørdag Middag, efter højst 6 Timers Arbejde paa den Dag. Eller Kontormanden henholdsvis -kvinden paa f. Eks. Kassekontoret, hvor vi henter vor Løn, Fridag Søn- og Helligdage Aaret igennem plus Nytaarsaftensdag, Fastelavnsmandag, Paaske- og Pinselørdag, Juleaftensdag osv. Tillige gælder for en stor Del af de her nævnte Kategoriers Per-

sonale, at Adgangen til en ordentlig Sommerferie er anderledes gunstig, end den er for os.

Man spørger, trænger den, der har den behagelige og regelmæssige Arbejdstid haardere til en ordentlig Fridag eller en ordentlig Sommerferie, end Lokomotivmanden, der, tør paastaas, har det mest uregelmæssige og ubehagelige Arbejde ved Banerne?

I sin Tid, vel for ca. 2—3 Aar siden, blev igennem Rundskrivelse fra Distriktet paabudt, at Banernes Tjenestemænd saa vidt muligt skulde tildeles en ugentlig Fridag. Gælder den Bestemmelse ikke mere, eller har den nuværende Trafikminister i sin Sparehunger slugt den som saa mange andre af Tjenestemændenes Goder.

Men i hvert Tilfælde, tænk da paa, Herrer Embedsmænd, om ikke det vilde blive til gensidig Fordel, om man gav Lokomotivmanden en ordentlig ugentlig Fridag og en ordentlig Ferie.

I Lokomotivtidende Nr. 12 af d. A. skrev vor ærede Redaktion en Artikel om Forhandlingsretten, en Artikel saa nøgtern og beskeden i sin Form, at man efter de nu indtraadte Tilstande kunde fristes til at sige, at nævnte Artikel kunde have trængt til en Skærpelse. — Forhandlingsretten (den saakaldte) er en af de store Anstødssten, hvad der ikke just tjener Administrationen til Ære eller Gunst. Vi Lokomotivmænd, paa 3 nær, er nemlig ikke Soldater eller mekanisk Nikkedukker, men Individier, der ikke er 50 Aar bag efter Tiden, og har absolut og rimeligt Krav paa at blive taget Hensyn til som Forhandlingsfaktorer, hvad noble, kultiverede og kloge Mænd naturligvis ogsaa vil gøre. Vægrer vore Embedsmænd sig ved at føre en fornuftig og saglig Forhandling med vore Repræsentanter eller viser os mindre tilbørligt Hensyn, maa man jo gaa ud fra, at det i nogen Grad skorter paa forannævnte Egenskaber hos vedkommende Embedsmænd.

Hvad der i disse Dage praktiseres overfor Lokomotivmændene kan kun benæv-

nes som Diktatur og Tvang; men Tvang avler let Trods, selvfølgelig, derfor synes det, som det vilde være langt fornuftigere at forhandle sig til Rette med os, end ved enhver given Lejlighed at bruge Magtsprog; det sidste giver nemlig Bagslag for eller senere. Opnaas ikke andet ved Magtsproget, opnaas af sig selv at sløve Personalets Interesse og Arbejdslyst, hvad næppe kan blive til Gavn for Banerne.

Som særligt aktuelt rettes der væsentlige Anker over Turene, Fridagene og Permissionsforholdene her i 2. Distrikt. Unikøreplanen bragte flere Persontog, men færre Godstog i fast Tur, hvilket bevirkede, at der blev mere for Personalet udenfor Tur at køre med, da der maatte nogle Godssærtog i Gang og med Ferietrafiken ogsaa Persontog.

Samtidig melder sig Personalets Trang til Ferie, hvad der alt i alt har til Følge, at der paa ganske kort Tid indtræder en følelig Personalemangel, der brutalt lader haant om Sparekommissions-Betænkninger og Venstrepressens Raab om for meget Personale.

Med denne Personalemangel kommer Administrationens manglende Ansvarsfølelse og Hensynsløshed rigtigt for Dagen, idet man, da Krisen indtræder ganske roligt lader Reservepersonalet køre 4—5 Uger i Træk uden nogen Fridag og skridter til saa drastiske Midler som at benytte fast Turs Personale paa ordinære og haardt tiltrængte Fridage, før man nogensinde har taget samtlige Aspiranter i Brug til Lokofyrb.-tjeneste. Pinen bliver imidlertid værre og værre for Distriktet, Lokomotivmestrene »sættes under Administration«, idet en Ingeniør sendes over i Remisen for at konstatere, om ikke Personalets Tømmelskruer ville kunne taale endnu en Omdrejning; men nej, der er intet at gøre. — Saa bekendtgør Distriktet til samtlige Depoter, at der ikke kan gives mere end højst 6 Dages Permission til hver i Sommermd.; men føler sig dog ikke tilfreds med det indvundne Resultat, og indekrænker for Aarhus H's Vedkommen-

de det daglige Antal Permissioner. Kræver endvidere Permissionsbøgerne forelagt i Distriktet og for at fuldende Diktatorsystemet, udsteder Distriktet derefter en Fortegnelse over, hvilke Dage Personalet kan faa de 6 Dages Permission, vel at mærke ÷ det Antal Dage, man allerede maatte have haft efter 1. Juni. Til Eks. Har en Mand først i Juni haft 2 Dages Permission og søgt 10 Dage sidst i Juli, meddeler Distriktet vedkommende, at han kan faa $6 \div 2$ Dage, altsaa 4 Dage i det Tidsrum, han har søgt. Basta!

Udsigten til at skulle erstatte Personalet udenfor Tur (Ar. H.), ca. 15—20 Sæt, de tilgodehavende 4—5 Fridage er selvsagt Distriktet en Kilde til megen Ærgrelse, og gode Raad er dyre. Men man er smart, og Skæbnen staar den kække bi. Der skal i Juli Maaned være Fugleudstilling paa Færøerne og et eller andet af Agrarforeningen stærkt opreklameret Dyrskue i Silkeborg. Navnlig det sidste er probat. — ved Opslag bekendtgør Distriktet, at i de og de Dage, ca. 1 Uge, kan der i Anledning af Dyrskue i Silkeborg ikke tilstaas Personalet Permission. Det skal dertil bemærkes, at der de to første Dage indenfor betegnede Tidsrum overhovedet ingen Brug var for Personale i Anledning af Dyrskuet. I Stedet benyttedes Lejligheden til at give Personalet i Reserven nogle Fridage, naturligvis kortest mulige, men altsaa paa Bekostning af andres mistede Permission. Førend alle tilgodehavende Fridage er tildelt Personalet begyndes der, ogsaa i Læ af de inddragne Permissionsdage, paa at trække Aspiranterne ind til Haandværkerne igen, da disse mangler Hjælp, og den kan jo absolut ikke faas fra Centralværkstedet, saa kan Lokomotivmændene meget bedre undvære Fridage og Ferie. I Parantes bemærket er der taget en Lokofører ud af fast Tur for at uddannes til Lokomotivmester, hvilket i en Periode som denne nok kunde være opsat et Par Maaneder, da der i Forvejen findes en uddannet Afløser for Lokomotivmestrene.

At der i Tider som disse helst intet Hensyn tages til Reglerne om Anbringelse i Tur, maa man vel ikke undres over.

De i yngste Tur paa Ar. H. kørende Lokofyrb. toges ud til Erstatning for sygemeldte Rangerførere, og førstnævnte Pladser besattes med Arbejdsmænd fra Remisen. Naar man saa samtidig saa de Skanderborg Lokofyrb. komme kørende til Aarhus som Lokoførere, saa var Tidens Billede fuldendt. Som en passende Ramme om Billedet kan flygtigt nævnes, at Aarhus Depot snart er affolket for Mandskab til at holde Maskinerne rene; disse gaar undertiden 2—3 Uger uden at blive pudsede og bliver overhovedet aldrig gjort ordentlig rene. At smøre saadanne Maskiner op uden at grise sig grundigt til er en Umulighed, og efterse dem, hvorledes gør man det?

Med det samme tillader jeg mig at forespørge, om det paa en Station som Ar. H. er tilstrækkeligt at have et Hjælpetog uden Mandskab, thi paa Søndage om Aftenen findes der saa godt som intet Mandskab i Remisen til Betjening af Hjælpevognen. I Arbejdsholdene findes nemlig Arbejdsmænd saa gamle, at de praktisk talt er uegnet til Hjælpevognsarbejde.

Ligeledes forespørges, af hvilken Grund Administrationen Aar efter Aar i maanedvis unddrager sig sin Pligt med Hensyn til Overholdelse af Leveringsterminerne Uniformsgenstandene vedrørende.

Hermed Slut for denne Gang.

Det var ønskeligt, om Hovedbestyrelsen ved Henvendelse til Administrationens overste og sikkert bedste Ende fik bortvejet nogle eller alle de mørke Skyer, der kan give Lokomotivmanden i 2. Distrikt Anledning til saadanne Betragtninger i lyse Sommerdage; desværre maa det dog befrygtes, at mørkere Vinterskyer ganske stille afløser Sommerskyerne, inden Horisonten naar at blive klar, og man faar væbne sig med Haabet om bedre Tider.

Hovedstaden i 2. Distrikt i Juli 1923.

Peter Simple.

FORTOLKNINGER AF TJENESTETIDSREGLERNE

I den sidst udsendte Kørselsfordeling, fra 2det Distrikt, er man fra Lokomotivpersonalets Side, her i Nyborg, bleven stillet over for mindre behagelige Overraskelser fra Distriktet med Hensyn til Fortolkningerne af Tjenestetidsreglerne.

I Kørselsfordelingen findes ikke mindre end 6 Tilfælde pr. Dogn, hvor Eftersyn I og IV erstattes med Eftersyn II og III, og det endda 2 paa hinanden følgende Gange for hvert Tilfælde med samme Maskine. Det betyder med andre Ord, at Maskinen kører 549 km. mellem to Hovedeftersyn. Nu kunde denne Fortolkning af Tjenestetidsreglerne, fra 2. Distrikts Side, fa uberegnelige Følger for Lokomotivpersonalet, ifald man fulgte Anvisningen, og mødte efter Eftersyn II og III i Særdeleshed for Lokomotivfyrbødernes Vedkommende. Jeg vil gerne nævne et Eks.: Efter Distriktschefens Bestemmelse møder Lokomotivfyrbøderen til Tog 49 efter Eftersyn II og III, altsaa 35 Minutter før vi skal køre ud af Hus; paa den Tid skal han notere sit Navn i Mødejournalen, hente Olie fra Magasinet, efterse Fyret, skrabbe Rørvæggen af for Svalereder som danner sig paa Rørene, tørre Lokomotivets Førerhus af indvendig efter Fyrrensningen. Saa begynder Opsmøringen af Maskinen, — jeg skal hertil bemærke, at vi har Smøreskruer i Stedet for Smørepinde paa Smørekopperne paa alle Maskinernes Stanglagre, — disse Smøreskruer koster Lokomotivfyrbøderen ikke saa lidt mere Arbejde ved Opsmøringen. Maskinen skal opsmøres under Hensyn til, at det er et 90 km Itog vi skal fremføre, det er en betryggende Følelse for saavel Lokomotivfører som Lokomotivfyrbøder at vide Maskinen forsvarligt opsmurt, og efterset inden Udkørslen af Remisen. Der er mange andre Ting vi maa have Opmærksomheden henvendt paa under Kørslen. Jeg vil samtidig bemærke, at al dette Forbe-

redelsesarbejde foregaar om Natten ved Hjælp af Lys, det er derfor en almindelig Regel, at Lokomotivfyrbøderen møder til Nattogene 15 à 20 Minutter før den almindelige fastsatte Tid (fuld Foreberedelsestid), for at naa at blive færdig i rette Tid med Arbejdet. Nu sætter Distriktet 35 Minutter til al dette Forberedelsesarbejde, hvad vilde det egentlig medføre, om vi først mødte de 35 Minutter før vi skulde køre ud af Hus. Ja, enten vilde vi forsinke Tog 49.s Afgang fra Nyborg, eller ogsaa brænde Maskinen af paa Vejen til Strib, muligvis med paafølgende Nedbrud for Toget.

Men hvorledes det end gik, saa vilde det blive Ubehageligheder for Lokomotivpersonalet, og som Distriktschefen, ifølge sin Bestemmelse om, at Eftersyn II og III skal være gældende, er den direkte Aarsag til.

Nu kan jeg ikke tænke mig, at Eftersyn II og III kan bringes i Anvendelse paa en Hovedstrækning som Ng—Sg, hvor det er en Nødvendighed af Hensyn til Maskinen og Sikkerheden, at vi faar den fulde Forberedelsestid Eftersyn I og IV her paa Hjemstedsdepotet. Naar en Maskine har kørt 183 km med en mindre Opsmøring i Strib, saa er det ligegyldig om Maskinen, har et kort eller langt Ophold her i Nyborg, for alle Lagrene er delvis tomme, og vi maa endda ofte i denne Varme fylde Løberne op i Odense. En fuld Opsmøring er derfor nødvendig her i Nyborg til alle Tog.

Nyborg i Juli 1923.

K. M. Petersen.

FRA FERIEHJEMMET

En Gæst paa Feriehjemmet har sendt os følgende Artikel med Anmodning om Optagelse:

Ferie — det er noget, enhver, der til daglig er fuldt optaget af Arbejde, glæ-

der sig til, længes efter og betragter som en uundværlig Del af deres velfortjente Løn.

Men sammen med Ferielængslerne vaagner vel nok for de flestes vedkommende tillige en anden Længsel, en Trang efter for en Tid at komme bort fra de sædvanlige Omgivelser, helst ud i Naturen, og allerhelst maaske ud ved Kysten, hvor man kan faa Bystøvet skyllet af sig og faa frisk Luft i Lungerne.

Hvor maa man da ikke prise en Forening, der som »Dansk Lokomotivmands-Forening« ikke alene har haft Sansen for, men tillige Evnen til at skabe sine Medlemmer et saa herligt Hvilested som Feriehjemmet herude paa Refsnæs. Her er alt, hvad Hjertet kan begære; ude: Strand og høje Skranter — inde: de hyggeligste Sove- og Opholdsværelser som tænkes kan — og endelig — ikke at forglemme — det muntre, friske Samliv, der faar Gæsterne til at føle sig som Medlemmer af en stor Familie.

Saa vil jeg da gerne have Lov til — som en af de fremmede, en af de fuldstændig udenforstaaende, for hvem Hjemmet her saa gæstfrit har aabnet sig — at takke hjerteligt for disse herlige Dage, idet jeg vil ønske alt mulig godt for D. L. F.s Feriehjem herude mellem Skambæk Banker.

Skambæk, Juli 1923.

Lilli Brandt.

En af vore Gæster paa Feriehjemmet i Aar, Hr. Rodemester Friis, der iøvrigt er meget kendt inden for det socialdemokratiske Parti, hvor han beklæder forskellige Tillidsposter, har i ledige Timer forfattet nedenstaaende lille smukke Sang, i hvilken han priser vort herlige Feriehjem.

Ved en lille Festlighed, der afholdtes paa Feriehjemmet en Aften i Juli Maaned, blev den sunget første Gang og gjorde megen Lykke.

For at andre ogsaa kan have Glæde af Sangen optrykker vi den her, og vi skal ved Lejlighed udsende samme med de tilhørende Noder.

Melodi af »Stegekældereren«.

D. L. F. ved Skambæk Strand
vil vi højlig prise;
der ved Luft og salten Vand
bygget er til Lise
for hver træet og sløvet Mand
Huset, hvor man hvile kan,
og hvor Liv og Kræfter
følger lige efter.

Er du sløj og er du »skør«,
kan du ikke sove, —
bare ud til Skambæk kør
ved den blanke Vove;
der er Helsebød og Fred,
og man sover dejlig ved
Bølgens Sang fra Stranden, —
bliver »klar i Panden«!

Liv og glade Dage kan
her den raske hente,
her er mer' end Drikkevand,
»Sjusser« kan man vente,
en »Svingom« en Aftenstund
før man lægger sig til Blund,
og en Tur til »Hornet«
op langs Klit og Kornet.

Hist paa vores Avelsgaard
kan du Landbrug lære,
Kyllinger og Mælk man faar
— husk, at Luften tære! —
Vi har her en vældig Bil,
der kan fare frem med Il,
og en Gaardbestyrer,
som kan Bilen styre!

Langs med Stranden vader man
rundt i smukke Stene,
Kildespring fra Klint mod Strand
væder dine Bene;
møder dig et Plankeværk,
spring kun over, ej dig »ærk«,
husk, at Skambækmanden
maa ej spærre Stranden!

Ud fra Badehusets Bro
springes der i Søen
klædt i Badedragt og Sko
Svenden rask med Møen;
fra det sunde, friske Bad
gaar du hjem til Middagsmad
tømmer Krus og Fade,
ta'r i Haven Stade.

Der man »sætter Dampen op«,
strækker sig og hviler
let og frisk i Sjel og Krop,
medens Solen smiler

kysser Pigens brune Kind; —
— men nu falder Aft'nen ind,
vi til »Solrød« vandre
stille med hverandre.

Der med Andagt skøn og blid
ser vi Solen dale,
Sjælen stille bli'r en Tid
ved Naturens Tale;
og saa letter vi vor Hat,
vandre hjem i lyse Nat,
priser Fred og Hvile,
medens Stjærner smile.

E.—s.

DET OFFENTLIGES TJENESTE- MÆNDS OG DE PRIVAT ANSATTES STILLING

Foredrag i »Dansk Forening for Socialpolitik«
den 26. Februar 1923.

Af V. Jespersen, Kontorchef i Københavns
Magistrat.

(Fortsat.)

Jeg tror ikke, at man skal besvare dette Spørgsmaal med ja. Selvfølgelig forekommer der blandt Tjenestemændene Enkelttilfælde af Skulkeri. Men jeg tror, at man gør rigtigt i at regne med, at i det aldeles overvejende Antal Tilfælde tror Tjenestemanden selv paa, at hans Helbredstilstand virkelig giver Grund til at forsumme. Man gør derfor rettere i at bruge andre Udtryk end Skulkeri. Hvis man derimod siger, at Tjenestemandssstanden er mindre modstandsdygtig paa dette Punkt — eller maaske bedre endnu: at der blandt Tjenestemændene findes et ret betydeligt Antal Personer, som er mindre modstandsdygtige, saa tror jeg, at man omtrent rammer det rigtige. Helbredet er jo en farlig Ting; det er en almindelig Fejl blandt arbejdsomme Mennesker, at de ikke tager tilstrækkeligt Hensyn til deres Helbred, og talrige Tjenestemænd har begaaet denne Fejl og maattet bøde derfor, maaske med en tidlig Død. Men den modsatte Fejl er heller ikke ualmindelig, og det er klart, at naar man ikke lider noget økonomisk derved, saa er man mere fristet til at give efter, end naar det koster noget.

Hvis man mener at burde foretage noget for at begrænse Tjenestemandssygeligheden, er det rimeligt, at man først prøver med skærpet Krav om Lægekontrol. Københavns Kommune har gjort dette fra 1. April 1922. Selvfølgelig har man ogsaa tidligere krævet Dokumentation i større eller mindre Grad, men Kravet er nu

blevet meget forstærket, saaledes at der fordres Attest for enhver Forsømmelse. Tiden maa vise, om dette fører til noget Resultat af Betydning; jeg har mine Tvivl desangaaende, af ganske samme Grunde som med Hensyn til Lægeattester ved Afsked.

Hvis imidlertid Tjenestemandssygeligheden fremdeles stiger, og hvis en saadan rationel Undersøgelse fra kompetent Side, som jeg foranlyste efter, viser, at der hos Tjenestemændene er en Oversygelighed, som ikke kan finde en rimelig Forklaring, saa bliver man formentlig nødt til at slaa ind paa den Vej, man har fulgt overfor de privat ansatte, og altsaa træffe Bestemmelse om, at Sygefraværelse straks fra første Færd skal medføre Lønnedsættelse, og om at der skal være en Grænse, hvor Sygelønsbetalingen helt standser. Dette er i og for sig ikke tiltalende; virkelig Sygdom koster jo Penge, saa Tjenestemanden under Sygdom snarere trænger til Lønforhøjelse end Lønnedsættelse. Men det er det eneste Middel imod Oversygelighed, og det er altsaa bragt i Anvendelse paa de privat ansatte, ligesom det i Udlandet ikke er ukendt at dele Tjenestemandslønnen i to Dele, hvoraf den ene kun oppebæres, naar man faktisk møder til Tjeneste. Desuden vil det næppe være muligt at foretage den foran skitserede Forandring i Pensionsreglerne, uden at den suppleres med en Bestemmelse om, at Sygelønsbetalingen i visse Tilfælde helt kan standses.

Alle Tjenestemænd har *Ret til Ferie*. De herom gældende Regulativer kan variere lidt i de forskellige Administrationsgrene, men i det hele og store følges følgende Linie: de store Funktionærklasser og det underordnede og yngre Kontorpersonale faar 2 Uger; saa er der en Række Mellemsstillinger, der faar 3 Uger; endelig faar Kontorcheferne 4 Uger, og de allerøveste Tjenestemænd en Maaned eller maaske 6 Uger, som Forholdene nu kan tillade det. Der er dog visse Undtagelser: Skolerne har deres kendte lange Frier, og Sygeplejepersonalet har som Regel længere Frier end andre Tjenestemænd, ofte 1 Maaned.

De privat ansatte Arbejdere har vistnok i Almindelighed ingen Ferie. Dette betyder naturligvis ikke, at de er udelukkede fra at faa Frihed, men hvis de tager fri, faar de ingen Løn. Kontorpersonale og i det hele maanedslønnede Privatfunktionærer faar derimod en kortere eller længere Ferie, og de højere stillede Privatfunktionærer har vistnok i det hele og store Ferie efter lignende Regler som Tjenestemændene.

Om Ferie er der det gode at sige, at den kan ikke misbruges. Den koster Penge, selvfølgelig; men andet ondt er der heller ikke at

sige om den. Der er tværtimod meget godt at sige om den; for Aandsarbejdere er den simpelthen en Nødvendighed, og for den store Mængde af underordnede Tjenestemænd, der har Bopæl i de store Byer og særlig Hovedstaden, er den en tiltrængt Frigørelse fra Brosten og fjerde Sale og Bylivets øvrige Vrangsider. Man maa ønske, at Pengene maa slaa til; saa at man kan opretholde de nugældende Ferieregler for Tjenestemændene. Og man maa have Sympati for de helaarsbeskæftigede privat ansatte, naar de bestræber sig for at opnaa det samme Gode for sig.

Pension, Ferie og Sygeløn er langt de vigtigste af Tjenestemandsgoderne; *hvad der staaar tilbage* er — med Undtagelse af Uniformen — nærmest Smaating.

I tidligere Tider var det almindeligt, at Tjenestemændene fik Naturalydelser af forskellig Art som Tillæg til deres Løn. Dette Forhold er igennem den sidste Menneskealder blevet indskrænket mere og mere og er ved Lønreformen af 1919 principielt afskaffet. De nugældende Regler gaar ud paa, at naar en Tjenestemand faar Tjenestebolig, fri Station eller andre Naturaliegoder, maa han herfor lide en Afkortning, der i det væsentlige svarer til Ydelsens Værdi. Maaske de fastsatte Afkortninger gennemgaaende er lidt under Værdien, men Bestræbelserne gaar ud paa saa nogenlunde at træffe det rigtige; ved en Undersøgelse, som jeg foretog for et Par Aar siden, viste det sig, at den gennemsnitlige private Husleje for et tilfældigt Udvalg af Tjenestemænd i den Lønklasse, til hvilken jeg selv hører, nøjagtig blev den for Lønklassen foreskrevne Afkortning. En Undtagelse er der imidlertid fra Principet: underordnet Tjenestemænd, der faar Uniform, lider ingen Afkortning herfor; der kan efter min Mening ikke siges noget væsentligt til For svar for dette Principbrud.

Tjenestemænd, som indkaldes til Militærtjeneste, faar kvart Løn under Rekruttjeneste og fuld Løn under Kantonement. Kvindelige Tjenestemænd, der venter deres Nedkomst, faar 6 Uger fri med halv Løn og kan, naar de præsterer Lægeerklæring, faa Friheden forlænget paa samme Vilkaar; uden Lægeerklæring kan de faa indtil 9 Maaneder fri, men de faar saa slet ingen Løn. Disse Forhold omtaler jeg for Fuldstændighedens Skyld; noget større Rolle spiller de ikke i Praxis; det er jo heldigvis sjældent, at det er Rekrutter og Barselkvinder, der er Tjenestemænd.

Hermed har vi gennemgaaet Tjenestemandsgoderne. Det er naturligt at stille det Spørgsmaal: *Hvad er de værd i Penge?*

Med Hensyn til Pensionens Værdi er der paa Foranledning af Statens Lønningskommis-

sion af 1917 foretaget en Del Beregninger af Direktøren for Statsanstalten for Livsforsikring, Dr. L. Iversen. Dr. Iversen er kommet til det Resultat, at Værdien for Stastjenestemænd gennemsnitlig kan anslaaes til 11 pCt. af Lønnen, der fordeler sig saaledes, at ca. 6½ Procent falder paa Egenpensionen, og ca. 4½ Procent falder paa Enkepensionen. Tallet er at forstaa saaledes, at naar den angivne Procent af Lønnen indbetales fra Tjenestemændenes Ansættelse, og saalænge de forbliver i aktiv Tjeneste, vil de betalte Beløb med Renter og Renten Rente være tilstrækkelige til at dække Pensionsudgiften. Beregningerne er foretaget saaledes, at hvis de ikke netop passer, saa er der samme Udsigt til, at Procenten er for lille, som til at den er for stor; der er ikke beregnet noget Tillæg for at være paa den sikre Side; Procenten er derfor en Del mindre, end Forsikringselskaberne regner med. Forøvrigt er der der et stort Moment af Usikkerhed tilstede ved alle Beregninger af denne Art; Pensionshyppigheden er ikke konstant, men varierer efter Forholdene; for kvindelige Tjenestemænds Vedkommende er særlig at bemærke, at de gennemgaaende bliver tidligere pensionerede end Mænd og til Gengæld lever længere; dette gør selvfølgelig Kvinderne dyrere at pensionere; paa den anden Side er der den pensionsmæssige Fordel ved dem, at de ikke efterlader sig Enker. Men de 11 Procent er altsaa at forstaa som et omtrentlig Gennemsnit for alle Pensionister.

Udgifterne til Sygeløn mener jeg rettest man finder ved at regne med den syge Tjenestemands Løn. I visse Tilfælde er dette noget for højt, fordi Arbejdet under Tjenestemandens Sygdom bliver udført af andre uden forøget Udgift; men det almindeligste er, at de syge maa erstattes Mand for Mand, eller ogsaa bliver Arbejdet ikke gjort. Der kan ogsaa indvendes, at Erstatningspersonalet tit er lavere lønnet end de syge Tjenestemænd; men hertil maa bemærkes, at den unge og billige Arbejdskraft vil man i alle Tilfælde have, og hvis der ikke var syge at erstatte, vilde man kunde formindske det faste Personale. Alt i alt tror jeg saaledes, at man gør rettest i at regne med den syge Tjenestemandes Løn som Sygelønsudgift. Den gennemsnitlige Sygelighed kan anslaaes til 2 à 2½ Uge, hvilket vil sige 4 à 5 Procent af Aarets Dage; maaske man kan regne med 4½ Procent. — Ferien er i Almindelighed 2 Uger: 4 Procent. — Uniformens Værdi kan formentlig anslaaes til ca. 3 Procent af den paagældende Tjenestemandes Løn.

Vi faar saaledes 11 + 4½ + 4 + 3 Procent, ialt 22½ Procent. Heraf betaler Tjenestemændene selv 2½ Procent som Bidrag til Pensions-

udgifterne; tilbage bliver 20 Procent, som altsaa er et omtrentlig Udtryk for det offentlige Udgift til Ydelsen af Tjenestemandsgoderne.

Dette Tal vil Tjenestemændene imidlertid ikke anerkende, og de har ogsaa Grund til at gøre Indvending imod det, hvis de skulde forstaa saaledes, at Tjenestemændene har Goder til 20 Procents Værdi forud for de privat ansatte. Vil man sammenligne maa man selvfølgelig trække Værdien af det, de privat ansatte har, fra; og overhovedet er der forskelligt, der her maa tages i Betragtning.

Fra Embedsstandens Side vil der næppe blive gjort Indvendinger mod at værdsætte Pensionen til den fulde angivne Procent, altsaa 11 Procent ÷ de 2½ Procent, som Tjenestemændene selv betaler, til Rest 8½ Procent. Derimod vil Embedsstanden sikkert protestere imod at blive debiteret for Procenter til Sygeløn og Ferie, idet det vil blive gjort gældende, at ogsaa privat ansatte i Stillinger, der svarer til Embedsstandens, har en lignende Sygeløns- og Ferieret som denne. Det maa formentlig erkendes, at dette i det væsentlige er rigtigt. Ligeledes vil Embedsstanden gøre Indvending imod, at der regnes med noget Beløb til Uniform, og da Embedsstanden selv maa betale Uniform, naar den har Uniform, er denne Indvending fuldkommen berettiget. Til Rest bliver saa for Embedsstandens Vedkommende kun ca. 8½ Procent, som maaske dog kan afrundes opad til ca. 10 Procent under Hensyn til de vistnok noget gunstigere Ferie- og Sygelønsvilkaar.

(Fortsættelse).

ARBEJDSLØNNEN I SMEDE- OG MASKINARBEJDERFAGET 1922

I Lighed med tidligere Aar har Det statistiske Departement foretaget en Bearbejdelse af et større lønstatistisk Materiale, den gennem Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund er indsamlet i November 1922. Oplysningerne omfatter ialt ca. 9 600 af Forbundets 21 600 Medlemmer, hvoraf dog kun ca. 15 600 paa daværende Tidspunkt havde Beskæftigelse. Der foreligger altsaa Oplysning angaaende Lønforhold for ca. ¾ af de af Forbundets Medlemmer, der havde Beskæftigelse i November Maaned 1922.

Den gennemsnitlige Timefortjeneste var i November 1922 for hele Landet 172 Øre, i København 189 Øre og i Provinsen 157 Øre. Nedenstaaende er disse Tal sammenlignede med de tilsvarende Tal for de to foregaaende Aar.

	Gennemsnitlig Timefortjeneste		
	Novbr. 1922	Novbr. 1921	Novbr. 1920
	Øre	Øre	Øre
København	189	223	256
Provincen	157	184	220
Hele Landet	172	203	237

Lønnedgangen har i Gennemsnit for hele Landet i Tiden fra November 1920 til Noveember 1922 været 65 Øre pr. Time, nemlig 34 Øre i det første og 31 Øre i det sidste af de to Aar, Undersøgelserne omfatter. Den gennemsnitlige Nedgang svarer ret nøje til den Lønnedgang, der blev fastsat ved Overenskomsternes Fornyelse i Foraaret 1921 og 1922 (i 1921: 13 Øre straks og senere 18 Øre ved Augustreguleringen, i 1922: 15 Procent.

Tabel 1. Antal Arbejdere og gennemsnitlig Timefortjeneste i de forskellige Virksomheder.

	Antal Arbejdere		Gennemsnitlig Timefortjeneste	
	1922	1921	1921	1920
København				
Statsbaneværksteder . .	389	190	221	253
Andre Statsværksteder .	229	193	232	259
Orlogsværftet	450	196	234	262
Burmeister & Wain . . .	497	190	227	254
Andre Skibsværfter . . .	225	196	213	256
Komm. Virksomheder . .	288	190	217	240
Større Fabrikker	664	190	220	265
Mindre Maskinfabr. . . .	329	192	222	261
Grovsmede	98	184	217	242
Kleinsmede	122	170	210	247
Industrielle Virksomh. m. eget Rep. Værkst. .	599	188	231	254
Transportselskaber . . .	57	186	217	247
Forskell. Virksomh. . . .	532	179	211	257
I alt	4 479	189	223	257
Provincen				
Statsbaneværksteder . .	572	188	218	230
Privatbaneværksteder . .	194	148	172	194
Helsingør Skibsværft . .	355	165	186	228
Andre Skibsværfter . . .	469	172	220	249
Større Fabrikker	1 302	159	175	230
Mindre Fabrikker	968	137	158	200
Smedeværksteder	409	137	158	187
Industrielle Virksomh. m. eget Rep. Værkst. .	577	151	188	214
Forskell. Virksomh. . . .	283	158	172	206
I alt	5 129	157	184	220
Hele Landet	9 608	172	203	237

Saa vel de gennemsnitlige Timelønninger som den gennemsnitlige Nedgang pr. Time dækker over ikke helt ubetydelige Forskelligheder for de forskellige Virksomheder, der beskæftiger Smede- og Maskinarbejdere. Af foranstaaende Tabel 1, er der for de forskellige Brancher og Virksomheder indefor Faget anført det Antal Arbejdere, hvorom der foreligger Oplysninger

i 1922 samt den gennemsnitlige Timefortjeneste i 1922, 1921 og 1920.

Lønnedgangen har været omtrent lige stor i Hovedstaden og i Provincen. Indenfor de forskellige Brancher er der vel nogen Forskelligheder, men Afvigelserne fra Gennemsnittet er dog som Regel forholdsvis smaa.

Tabel 2. Gennemsnitlig Timefortjeneste i de forskellige Aldersklasser.

	København				Provincen			
	Gsnitl. Timefortj.		Timefortj. i Procent af Gsnitl. Arb.		Gsnitl. Timefortj.		Timefortj. i Procent af Gsnitl. Arb.	
	November 1922	November 1921	November 1922	November 1921	November 1922	November 1921	November 1922	November 1921
Alder	Øre	Øre	pCt.	pCt.	Øre	Øre	pCt.	pCt.
Und. 20 Aar	132	173	69,3	77,6	106	132	67,5	71,7
20—25 —	173	206	91,5	92,4	138	170	87,9	92,4
25—30 —	191	225	101,0	100,9	157	175	100,0	100,5
30—40 —	193	229	102,1	102,7	166	193	105,7	104,9
40—50 —	195	228	103,2	102,2	167	194	106,4	105,4
50—60 —	192	228	101,6	102,2	165	187	105,1	101,6
60 Aar og derover	184	213	97,3	95,5	153	172	97,5	93,5
I alt	189	223	100,0	100,0	157	184	100,0	100,0

I Lighed med de foregaaende Aar er der foretaget en Beregning af Arbejdernes gennemsnitlige Fortjeneste i de forskellige Aldersklasser. I Tabel 2 er meddelt Resultaterne af disse Beregninger.

Som Hovedlinie viser Tallene en jævn Stigning i Fortjenesten fra de unge Aar til ca. 30 Aars Alderen. I Alderen 30—60 Aar holder Lønnen sig nogenlunde uforandret, og derefter begynder Nedgangen for de ældre Arbejdere.

Tallene i Oversigten viser, at Afvigelserne fra Gennemsnitslønnen for de forskellige Aldersklasser er mindre i København end i Provincen.

En Sammenligning mellem Timefortjenesten i 1922 og 1921 indenfor Aldersgrupperne viser, at Lønnedgangen i dette Aar for samtlige Arbejdere under eet saavel i København som i Provincen var ca. 15 Procent. Saavel i København som i Provincen var Nedgangen for Arbejdere i Alderen 20—25 Aar, ca. 20 Procent, og Arbejdere under 20 Aar viser i København endnu stærkere Nedgang. Ogsaa fra 1920 til 1921 var Lønnedgangen forholdsvis stærk for Arbejdere under 25 Aar. Medens Lønnedgangen fra 1920 til 1922 for samtlige Aldersgrupper under et andrager ca. 28 Procent, er den for Arbejdere i Alderen 20—25 Aar 30—35 Procent, og for Arbejdere under 20 Aar endog over 40 Procent saavel i København som i Provincen.

Til Belysning af Spørgsmaalet om Arbejdernes Alder og Løn har det sin Interesse at betragte Aldersfordelingen i København og Provinsen særskilt. I nedenstaaende Oversigt indeholdes saavel de absolute Tal for Arbejdere i hver Aldersgruppe i 1922 som den procentvise Fordeling af det samlede Arbejderantal i dette Aar. I Oversigten er endvidere Antallet af Arbejdere i hver Aldersgruppe i 1922 anført i Procent af det tilsvarende Antal i 1921 og 1920.

	København					
	Antal Arbejdere			Procentvis Fordeling		
	1922	1921	1920	1922 pCt.	1921 pCt.	1920 pCt.
Under 20 Aar	78	88	174	1,7	1,9	2,6
20—25 —	590	694	1 457	13,2	14,8	21,8
25—30 —	793	882	1 291	17,7	18,8	19,3
30—40 —	1 467	1 426	1 869	32,8	30,4	28,0
40—50 —	938	946	1 086	20,9	20,1	16,3
51—60 —	472	490	590	10,5	10,4	8,8
60 Aar og derover	141	171	221	3,2	3,6	3,2
I alt . .	4 479	4 697	6 678	100,0	100,0	100,0

Provinsen						
Alder						
Under 20 Aar	162	142	331	3,2	2,9	4,3
20—25 —	1 016	912	1 962	19,8	18,5	25,7
25—30 —	971	947	1 455	18,9	19,2	19,1
30—40 —	1 460	1 471	2 032	28,5	29,8	26,5
40—50 —	920	902	1 161	17,9	17,3	15,2
50—60 —	447	413	498	8,7	8,3	6,5
60 Aar og derover	153	150	208	3,0	3,0	2,7
I alt . .	5 129	4 937	7 637	100,0	100,0	100,0

Det fremgaar af Tallene, at forholdsvis mange af de unge Arbejdere beskæftiges i Provinsen. I København var i 1922 ca. 15 pCt. af Arbejderne under 25 Aar, i Provinsen ca. 23 pCt. Aldersklasserne over 40 Aar er derimod forholdsvis talrigere i København. Da Lønnen for unge Arbejdere er lavere end den gennemsnitlige Løn, vil det større Antal unge Arbejdere i Provinsen trykke Gennemsnitslønnen noget ned, og den konstaterede Lønforskel mellem København og Provinsen skyldes saaledes i nogen Grad Forskellen i Aldersfordelingen blandt Arbejderne.

En Sammenligning af Antallet af Arbejdere i de forskellige Aldersklasser i de sidste 3 Aar viser, at Aldersfordelingen i 1922 og 1921 var omtrent den samme, dog har den Nedgang i det samlede Arbejderantal der fandt Sted i København særlig ramt de ældste og yngre Aldersklasser, medens omvendt Tilvæksten i Provinsen særlig er kommet de unge Arbejdere til Gode. Fra 1920 til 1922 er det samlede Antal Arbejdere, for hvilke der foreligger Lønoplysninger gaaet ned med ca. $\frac{1}{3}$. Nedgangen falder særlig paa Arbejdere under 25 Aar. For

Arbejdere under denne Alder findes der for 1922 endog kun Oplysninger for knap halvt saa mange som i 1920. Nedgangen i Arbejderantallet er som Helhed aftagende med Alderen, dog viser navnlig Aldersgruppen 60 Aar og derover noget stærkere Nedgang end Aldersklasserne fra 30—60 Aar.

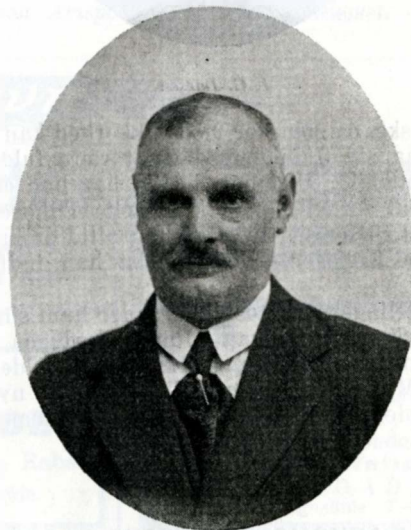
En Sammenligning efter Aldersklasser mellem Nedgangen i Løn og Nedgangen i Arbejderantal fra Højkonjunkturernes Tid i 1920 til 1922 giver da som Resultat, at det særlig er de unge Arbejdere, der har mistet deres Beskæftigelse, og samtidig har Lønnedgangen for de af dem, der forblev beskæftigede, været større end den gennemsnitlige Nedgang i Lønnen for samtlige Arbejdere.

Den Lønnedgang, der i Henhold til den gældende Overenskomst fandt Sted i Februar Maaned, er naturligvis ikke taget i Betragtning i ovenstaaende. De Lønninger, der betales efter Februarreguleringen, maa antages at være ca. 6 Procent lavere end Novemberlønningerne.



25 AARS JUBILÆUM

Den 1ste August d. A. fejrede Lokomotivfører Fritz Hansen, Gh., sit 25-aarige Jubilæum som Lokomotivmand. H. blev ansat i Værkst.,



Fritz Hansen.

Kbh., d. 25. August 1897 og kom ved sin Forfremmelse til Lokfb., den 1. August 1898 til Hg. Ved sin Forfremmelse til Lokomotivfører den

1. April 1910 kom H. til Struer, for et Aar senere at havne paa Gb., hvor Jubilaren har været siden.

Jubilaren er jo kendt af alle som en rolig og bramfri Mand, der gennem de mange Aar med Pligtfølelse i Tjenesten overfor det ham betroede, saavel som i sin Færden blandt sine Medansatte og Kolleger, kun har vundet Sympati og Agtelse. I Organisationen er H. en af de saglig bedømmende. Jeg vil derfor paa Kollegernes Vegne i Afd. I sige Jubilaren Tak for den svundne Tid og ønske al Held og Lykke i den kommende.

L. M. Schmidt.
Fmd., Afd. I, Gb.

Den 1. August fejrede Lokomotivfører I. C. Larsen, Roskilde, sit 25-aarige Jubilæum som Lokomotivmand.

Jubilaren er godt kendt iblandt sine Kolleger og Medansatte som et jovialt og elsværdigt



I. C. Larsen.

Menneske, og som der med Sikkerhed kan siges om, paa sin Jubilæumsdag, at være fuldstændig blotlet for Uvenner. Altid har han en Historie at fortælle, som kan sætte Tilhørerne i en glad Stemning, hvorfor han altid omkredses af sine Kolleger, hvorsomhelst han indfinder sig.

Afdelingerne i Roskilde sender ham sin bedste Lykønskning paa Jubilæumsdagen med Haab om, at vi i mange Aar maa beholde ham i vor Midte som et godt Eksempel for nye tiltrædende Kolleger iblandt Lokomotivmændene.

k.

FRA LOKOMOTIVMANDENS DAGBOG

Den 2den Juni passerede jeg, mellem Onsild og Hobro — »Milepællen« 1 000 000 km, altsaa en Afstand — Jorden rundt 25 Gange.

Det har været 31 Aar og 33 Dage, dog har jeg i samme Tidsrum »rangeret« 4 730 Timer. For dette Arbejde har jeg ialt faaet udbetalt 89 667 Kr. 37 Øre (pr. 1. Juni ikke medregnet) det bliver 8,96 Øre pr. Lokkm og det bliver en Gennemsnitsløn af Kr. 7,90 pr. Dag.

Deler man Tiden i 10-aarige Perioder, har Lønnen været:

1ste 10 Aar 1414 Kr. aarlig

2det 10 Aar 2387 Kr. aarlig

3die 10 Aar 4255 Kr. aarlig

Aaret 1922 er en Del dyrere for D. S. B. idet det for mit Vedkommende har kostet 15,17 Øre pr. Lokkm.

R. L.

FERIEHJEMMET

Medlemmer, der ønsker Ferieophold i August eller September Maaned, bedes omgaaende tilstille Kontoret Meddelelse herom, under Adresse: »Ferie« og Rekreatiønsudvalget.

Der er endnu flere Værelser ledige, specielt i sidste Halvdel af August og i første Halvdel af September. — Af Hensyn til Udvalgets eventuelle Dispositioner skal man anmode om Bestilling af Værelser snarest.

Hjemmet lukker senest 15. September.

Paa Udvalgets Vegne skal jeg tillade mig at anmode Medlemmer, der har taget gode Gruppe- eller Situationsbilleder under Ophold paa Feriehjemmet, om, velvilligst at skænke Hjemmet et Eksempel af disse, da Udvalget har til Hensigt at samle disse i Mapper el. lign.

For saa vidt det er muligt bedes Dato for Optagelsen paaført Billedet.

C. M. Christensen,
Fmd. f. Udvalget.



NYE TANDDREV

Der er fremkommet nogle interessante Typer paa Tandhjulsdrævet o. l., som væsentlig afviger fra de tidligere, hvor Tænderne var lige og sad i radial Retning paa Hjulet og med tilsvarende lige Tænder paa Drevel og det er Firmaet Hotchkiss, der har fremstillet denne nye Type.

Tænderne paa Hjulet er spiralformede, saaledes, at Hovedretningen af de krumme Tænder ligger som Korder i Cirklen og Drevel ligger tværs paa Tænderne. Som et Mellemlid mellem den gamle og den nye Type paa Dre-

vet til disse Hjul er der konstrueret Tandhjul med tilsvarende krumme Tænder, men med Akslen i Retning mod Tandhjulets Centrum. Det næste Skridt er saa at anbringe Drevel i skraa Retning omtrent vinkelret paa de spiralformede Tænder, og Drevel faar nu Form som en konisk Snegl, saaledes at Udvekslingen bliver mere en Snekke, end en Tandhjulsudveksling, og der opnaas herved en større Trykflade og blødere Gang.

Til at fremstille disse Tandhjul og Drev er der udtaget Patent paa en Fræsemaskine som er opfundet af Firmaets første Maskinmester. Ved et System af Tandhjulsudvekslinger opnaas de forskellige Bevægelser saavel af Fræseren som af Hjulet, der skal fræses, og saaledes at Hensyn tages baade til den koniske Form af Drevel og til Antallet og Formen af Tænderne.

T. f. M.

STRØMVENDING I TØRELEMENTER

Der er i Amerika foretaget nogle Undersøgelser med Hensyn til Tørelementers Anvendelse ved arktiske Temperaturer og disse har givet følgende Resultater.

Ved $\div 80^{\circ}$ holder Spændingen sig ved den normale Værdi. Ved ca. $\div 100^{\circ}$ gaar den ned til 0 og ved yderligere Afkøling, indtil $\div 170^{\circ}$, vender Strømmen og gaar med en Spænding af omtrent 10 Volt, fra den negative til den positive Pol.

Saa interessant dette end synes, er der dog indlet Haab om, at man ved en slet og ret Afkøling, paany skulde kunne oplade udløbne

Elementer eller yderligere anvende dem som Strømkilde ved blot at afkøle dem til en saa lav Temperatur.

Strømstyrken, som man faar ved at afkøle disse til saa lave Temperaturer, er nemlig saa overordentlig lille, at den praktisk talt er uden Betydning.

T. f. M.

SYGEKASSEN

Jernbanelæge K. Backer, Valby Langgade 131, er bortrejst fra 23. Juli d. A. i ca. 4 Uger. Hans Praksis varetages i nævnte Tidsrum af Læge Helge Jørgensen, der afholder Konsultation paa Jernbanelægens Bopæl daglig Kl. 12 $\frac{1}{2}$ —2.

Sygebesøg anmeldes paa Læge Jørgensens Bopæl, Valby Langgade 17, Telf. Valby 539.

TÆNDERNE

Efter hvad vi har bragt i Erfaring er der truffet en Ordning inden for Sygekasserne, gaaende ud paa, at der ydes Medlemmerne Tilskud til Udgifterne ved Tandbehandling.

Saa vidt os bekendt kan ca. Halvdelen af disse Udgifter forventes godtgjort, naar Andragende indsendes — dog ikke for saa vidt angaar Guldplomber og lign. *Luksus* Behandling.

*Nærværende Nummer er afleveret
paa Avispostkontoret den 2. August.*



Bemærk • Kiærs • Klæder

**HABIT
35 KR.**

20 Skindergade 20

**HABIT
35 KR.**

C. B. Møller & Co.s

BØRS CIGAR

der faas over hele Landet, er
fabrikeret af de fineste Tobakker

Det er den bedste 15 Øres Cigar

URMAGEREN

VICTORIAGADE 1

giver Jernbanemænd 5% Rabat

Godt og nøjagtigt Arbejde.



L. P. Aistrup leve-

rer Søgæsmøbl., Divaner, Tæpper,
Spisest., Sovevæ., Børne-,
Ungpige- og Bondemøbler

Ratebetaling

TORVEGADE 20
Spørgvognsline: 2—9—19

Redaktion: Vesterbrogade 98 a², København B.
Tlf. Vester 8173 eller Vester 8113.

Udgaar 2 Gange maanedlig.

Abonnementspris: 6 Kr. aarlig.

Tegnes paa alle Postkontorer i Skandinavien.

Annonce-Expedition:

Vodroffsvej 3 b. København V.
Telefon Vester 8113 eller Vester 4011.
Kontortid Kl. 10—4.

SENKING

GASAPPARATER

med ny
patenteret
Luftblanding
Regulator



GASOVNE

(Hvid Porcelæsemaille)
med Cirkulations-Varmekanaler.

Mindste Gasforbrug
Regelmæssig Varmefordeling —
Stegning paa Rist
Ovnene, hvori alting lykkes

**Skandinaviens største Special-
udstilling.**

Vestergade 2 ligefor
Gl. Torv
Tlf. 14312

STOP!!

i Frederiksborggade 12^{Mez}
Konfektions- og Pelsvarelagere
(ved Nørreport)

PAA RATEBETALING

leveres alt
Damekonfektion, Pelsvarer & Kjoler
Lille Udbetaling — Rentefrit

STØT VORE ANNONCØRER

Søgræsstole
med Gobelln
45-48 Kr.

Hvorfor gaa
paa Strøget

naar De i
Hovedvagtsq. 4

Hele Sæt
225 Kr.

kan købe
Kurvemøbl

Ratebet. til Danmarks
indrøm. bill. Priser



v. Kg. Nytorv

Statsbanefunktionærer 10 pCt. Rabat



Amk. Gummivare

Industri Vestergade 3 Købn. R.
Modersgrøjer, Kanilet- & Sygeplejeartikler
III. Prisliste mod 30 Øre i Primrk.
DISKRET EKSPEDITION • Telf. Nym 4195
Jernbanemænd 10 pCt. Rabat

„Diamantstøv“

Nutidens og Fremtidens
Vaskemiddel

Enesfabrikanter:

Danske Oliemøller og Sæbefabriker A/S
G. LOEHR FABRIKER
Fredericia

C. JORSØ

37 Dybbølsgade 37

Vine, Cigarer, Cigaretter & Tobakker

Stort Udvalg i

Festtelegrammer og Kort, Papir- og Skriveartikler
Telefon Vester 4666

50 Øre

betaler jeg til dem,
der endnu ikke har
prøvet min Kaffe

til kun 1,89 Kr. pr. 1/2 kg
Kaffebørsen
Abel Kathrinesgade 22

Vesterbros Vinimport

Absalonsgade 34

Giver Jernbanemænd 5 pCt.

:: Rabat paa egne Varer ::
Tlf. Vester 452 x Tlf. Vester 452 x

Alle Arter Divaner

direkte fra Værksted. Divantæpper, Søgræs-
møbler m. m. Stort Udvalg. Altid billigst.
Nikolaj Plads 7, ved den hvide Flip. Odense-
gade 5, ved Trianglen.

HUSK!

Gardiner, Hvidevarer samt
Sengeudstyr i stort Udvalg til alle
Priser faas bedst og billigst i

Manufakturforretningen
73. Istedgade 73.

Gramofoner

og Plader saavel nye som brugte
købes, byttes, sælges.
Billige Priser, stort Udvalg.
Apparater udlejes. Repar. udføres
Jernbanefunkt. 10 pCt. Rabat.

Gl. Kongevej 113, Telf. V. 8415.

Chr. V. Hansen

Værktøjs- og
Udstyrsforretning

Telf. Vest. 4922 Istedgade 95 Telf. Vest. 4922

J. Larsen & Søn
Brdr. Larsen

[Flygel & Pianofabrik.

Bredgade 45. — København K.

Husk!

Kaffe- og Konfekturforretningen

Falkonerallé 19

Falken

Altid friskbrændt Kaffe. :: Moderate Priser.

TRICOTAGEFABRIKEN „ABEL“

ABEL KATHRINESGADE 22

Alt i Trikotage direkte fra Fabrik — — Jernbanefunktionærer 5 pCt.
O. KNUDSEN

Charles Christiansen, Flensborggade 61.

Telef. Vester 6359 y. I. Kl. Bageri og Konditori. Telef. Vester 6359 y.

Cigarforretningen, Vesterbrogade 9 A, (ved den gamle
Brædehytte)